

de SPIN

1e Jaargang
Oct. 1947
No. 9

Maandblad

VOOR DE VERBINDINGSDIENSTEN
VAN DE KONINKLIJKE LANDMACHT

Prijs 25 cent

Inhoud:

Dodendans bij de Landmacht	2
Motor-Cursus	3
Niets nieuws onder de zon	4
Van grammfoonplaat tot grammfoonfilm	6
Het lied van de Verbindingstroepen	8
Gedicht	9
Uit het archief van de fotodienst	10
Radio-stilte	12
Actie	12
De geschiedenis van ons wapen	14
Van de Hoofdpost	15
De cultuurmens	16
Soldaten-discipline	18
Symptonen	19
Puzzle-rubriek	21

de SPIN

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
NIEUWE ALEXANDERKAZERNE
VAN ALKEMADELAAN DEN HAAG
TELEFOON 774455 - GIRO 411404

Ieder blad heeft zo zijn moeilijkheden. Ook onze „Spin” heeft die dus en misschien in nog wel grotere mate dan menig ander blad. Eén van de moeilijkheden is wel, dat de lezers van ons blad uit zoveel verschillende groepen bestaan, die alle hun eigen belangensfeer hebben. Het valt niet mee om artikelen te vinden, die voor ieder lezer interessant zijn. De een houdt van techniek, de ander van een verhaal in romanstijl. Een derde heeft een afkeer van gedichten enz. Smaak verschilt nu eenmaal en de redactie van een blad heeft daar maar rekening mee te houden.

De oplossing van deze moeilijkheid ligt voor de hand en is toch ook weer zo moeilijk uit te voeren. Als wij regelmatig uit al die kringen van lezers copie kregen, dan zouden wij ook regelmatig stukken kunnen plaatsen, die interessant zijn voor grote groepen van lezers. Maar daar hapert wel eens iets aan. U moet goed begrijpen: de „Spin” wordt geheel samengesteld door mensen, die overdag hun normale werk voor de dienst hebben. Alles gebeurt dus in de vrije avonden. Wij zijn dus onmogelijk in staat om als journalisten stad en land af te reizen op jacht naar copie. Deze moet uit de lezers zelf komen. Als U een oproep van de redactie om copie ziet, leest U daar natuurlijk overheen. Maar toch moest U eens bij Uzelf nagaan, of U nu werkelijk niet in staat bent om iets te schrijven.

Staat er een stukje in de „Spin”, waarmee U het niet eens bent? Neem de pen ter hand en stuur ons Uw mening, op schrift gesteld, toe.

Hebt U op- of aanmerkingen over ons blad? Doe daarmee hetzelfde. Wij kunnen er altijd ons voordeel mee doen en automatisch is dan ook de „Spin” er bij gebaat.

Kortom, het blad moet door de lezers zelf geschreven worden. Onze taak is het slechts om de toegezonden stukken te selecteren, de beste ervan samen te voegen tot een blad en te zorgen, dat de exemplaren op de plaats van bestemming komen. Als U dit eens overdenkt, dan kan het toch niet anders, of er komen stromen copie binnen.

Wij zijn benieuwd.

REDACTIE.

DODENDANS

bij de Landmacht

Stoor mij nu niet in mijn gedachten. Laat me nog even peinzen bij deze krant. Kijk, hiër in de benedenhoek staan de Nederlandse verliezen. Zoals in elk Zaterdagavondblad. Ik lees ze altijd na, en het dringt nooit goed tot me door..... Maar deze krant van 4 October geeft mij zo te denken. Ik zal je zeggen waarom.

„De regering maakt bekend, dat tot haar leedwezen in de afgelopen week de navolgende verliezen zijn gerapporteerd:.....” Zie je, er is vanavond een luitenant-kolonel bij. En een kapitein. En twee luitenants. En verder zijn er „de jongens”: twee soldaten 1e klasse en toen gewone soldaten-zonder-meer..... Vind je dat niet zuiver aangevoeld: dat de luitenant-kolonel niet boven aan de lijst staat, maar midden tussen „de jongens” in? De Dood heeft hen immers aangeraakt zonder aanzien des persoons!.....

Nu zat ik te denken aan de middel-eeuwse dodendans. Weet je, die dodendans die je ziet op die oude muurschilderingen en houtsneden! De Dood is er op afgebeeld als een sinistere sinjeur, die de mensen binnen de kring trekt zonder aanzien van stand of leeftijd, en ze nodigt tot de macabere dans: de edelman evengoed als de dagloner....., de zot evengoed als de geleerde....., de soldaat evengoed als de jongetje evengoed als de oude kloosterling...Voor de Dood is er geen onderscheid tussen wie onbekend en wie wereldberoemd is, tussen wat nog heel jong en pril is en wat in de herfst is van het leven. De Dood maakt alle mensen gelijk.

In de krant staat het nog wèl, dat onderscheid tussen soldaat en luitenant-kolonel. Ze worden nog bij hun rangen genoemd. Maar de rangen zijn in wezen vervallen, omdat de soldaat en de overste zijn opgenomen in de éne grote dodendans bij de Landmacht, waar niemand nog langer „meerdere” heet of „mindere”. In de dood zijn ze gelijk. Ach, is het niet ietwat komisch geworden, die éne streep, die éne karmozijnrode streep van de soldaat 1e klasse...?

Hij heeft geen streep meer vóór op een ander.....

Nu begrijp ik wat je zeggen wilt! Dit wil je nog wel aanvaarden, nietwaar, dat die trieste sinjeur geen verschil maakt tussen hoog of laag. Maar, waarom neemt hij zoveel jongeren in zijn kring? Zoveel, die nog nauwelijks rijp zijn; zoveel die nog maar amper in bloei staan?

Ik begrijp wat je denkt: Heeft een moeder hiervoor haar zoon grootgebracht? Heeft ze hiervoor pijn geleden en zich duizend zorgen gemaakt...? Ik wil met jou nadenken over wat een fijnzinnig zielzorger over deze dingen geschreven heeft! Hij vertelt hoe de tulpen en de hyacinten in de lente worden afgesneden — zo maar in de pracht van hun jonge bestaan — en daarna op hopen gegooid worden, waar ze verrotten. Is dit niet erg? Is dit niet ten hemel schreiend? Weet je waarom ze dat doen? Heel eenvoudig, omdat het gaat om de bollen! Als je hier in Holland de bloem afsnijdt, geeft de bol later een nog veel mooiere bloem, als hij uitgeplant is in het buitenland, waarheen hij uitgevoerd wordt! Begrijp je me? Zou dat misschien van toepassing zijn op al die prachtige jonge levens? Zou het misschien zó zijn, dat God de bloem van hun leven wegneemt om..... ja, laat ik maar zeggen: hun zielen straks des te schöner te laten opbloeien in het Andere Land.....?

Wat huiveringwekkend! Dodendans bij de Landmacht. Daar in de benedenhoek van de krant staan hun namen: tien soldaten, twee soldaten 1e klasse, twee luitenants, één kapitein, één overste..... Daar doen ze allemaal mee in de éne dodendans. De Dood maakt geen verschil. Alleen God maakt verschil. Niet naar rang of ouderdom. Maar naar geloof of ongeloof. Wie zich verlaat op de genade van Christus, wordt uit de magere handen van die stijve sinjeur weggehaald door de grote Seigneur van het Leven! Hij wordt afgelost en bevorderd!! Van soldaat-op-wacht tot... kind bij God! In de hemel is een volmaakt andere dans!

Maj. Ds. J. J. SIEZEN.

Motor- Cursus

Het zal niet nodig zijn om in dit artikel de lezers te overtuigen van de belangrijkheid van de motor in het leger en speciaal in het verbindingssysteem van het leger. Men hoeft niet in dienst geweest te zijn om te weten, wat een motor-ordonnans is. Dagelijks snorren zij over de wegen, door steden en dorpen. En als we dat zo zien, vinden we het iets heel gewoons. Het is juist, of motorrijden helemaal niet moeilijk is. Je stapt op en rijdt weg.

Zo erg moeilijk is het ook inderdaad niet, tenminste tot zover. Wat er na het wegrijden gebeurt is het belangrijkste. De motorrijder draagt een grote verantwoordelijkheid, vooral in het leger, waar hij naast het in acht nemen van de veiligheid ten opzichte van zichzelf en van allen, die zich in zijn buurt bevinden, automobilisten, troepen enz., ook nog te zorgen heeft voor het vervullen van zijn opdracht, waarmee hij onderweg is en waaraan vaak grote belangen verbonden zijn.

Er wordt dan ook in het leger grote zorg besteed aan de opleiding van motor-ordonnansen en van hen, die uit hoofde van hun functie moeten kunnen rijden. De cursus van de eersten duurt acht weken, van de anderen drie weken. Het is begrijpelijk, dat deze laatste slechts de elementaire begrippen bijgebracht kunnen worden. Door de praktijk is echter komen vast te staan, dat zij, die een beetje „feeling” hebben, in deze korte tijd behoorlijk kunnen leren rijden. Aan interesse ontbreekt het niet. Niet alleen bij de cursisten, maar ook veel buitenstaanders en burgers staan steeds

met veel belangstelling vooral het terrein-rijden gade te slaan.

De eerste dagen rijden velen met één wiel in 't hospitaal rondjes over het kazerne-terrein. Na enkele dagen is het mogelijk om buiten de poort eens een ritje te maken. Kostelijk is het om deze mensen te bestuderen op dat eerste tochtje. Want tegenover de buitenwereld moet het natuurlijk schijnen, dat hier geroutineerde rijders voorbij komen. Het valt niemand moeilijk deze bluf van ongedwongenheid te onderscheiden.

Wie in dienst leert rijden, maakt smakken, tornt ergens tegenop of schuift ergens af. En..... wat het voornaamste is: rijdt weer verder en morgen doet hij het al beter, dan wie geen „stuntjes” heeft uitgehaald. Dit gebeurt echter niet opzettelijk. Zowel de instructeurs als de cursisten streven er naar om zonder ongelukken thuis te komen. Maar..... een ongeluk ligt in een flauw bochtje!

Toch werkt zo'n eerste dag wel op de gemoederen na. En niet anders dan uit een zekere angst, die voorbarig bleek te zijn, ontstonden uitdrukkingen als: door de bocht scheuren, wegknorren, een peut gas, enz.

Na drie weken wordt er nog „gescheurd” en „geknord”, maar dan met een gerechtvaardigde trots want, veel beter dan de gemiddelde burger-rijder staan ze dan hun mannetje, op de weg en in het terrein. Dan wordt er voorzichtig doch vastberaden gereden. Hoe kan het anders na drie weken lang iedere dag enkele malen Magere Hein in 'de ogen te hebben gekeken!

niets NIEUWS onder de zon

Er wordt wel eens gezegd, dat de Verbindingsdienst een zeer nieuw deel van het leger is, dat men vroeger niet kende. En met vroeger doelt men dan op een vijftig jaar geleden. Inderdaad, in die laatste vijftig jaar is het nut van gecombineerde operaties op grote schaal dermate ingezien, dat een snel en zeker werkend lichaam om berichten te verzenden, noodzaak werd. Vooral snelheid was een eerste vereiste en de techniek heeft met de behoefte van het leger gelijkig gelijke tred gehouden.

We kunnen een strijdmacht van vroeger en nu vergelijken met twee soorten soldaten: de een met langzaam, de ander met snel reactie vermogen. De eerste ziet een vijandelijk soldaat, het bericht van dat zien gaat door z'n zenuwen naar z'n hersenen, waarvandaan het bevel gaat om op die soldaat te mikken, dan de wijsvinger te spannen en zo de vijand te doden. Maar zijn zenuwen werken traag, het duurt een paar seconden voor het schot afgaat en de vijand is in die tijd alweer verdwenen. De tweede werkt vlugger; in een ondeelbaar ogenblik is de boodschap via z'n hersenen naar zijn armen en wijsvinger, met het resultaat, dat de vijand gedood wordt.

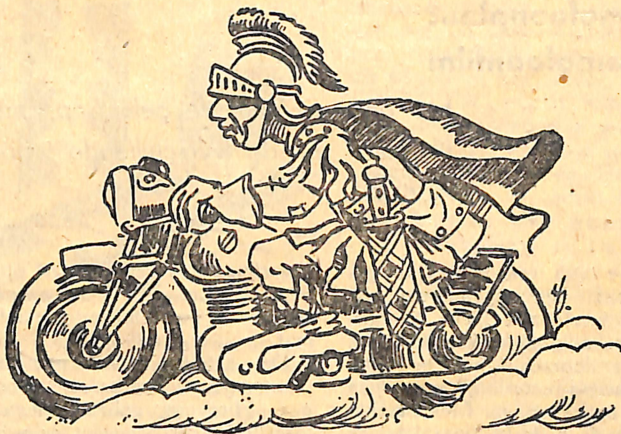
Hoe vaak gebeurde het vroeger niet dat door trage berichtgeving een informatie niet op tijd op het hoofdkwartier kwam en daardoor een operatie niet op het juiste ogenblik kon geschieden.

Je zult zeggen: ja, maar toen hadden ze geen verbindingsdienst, want dat is een van de modernste wapens. Ik geef toe, dat het modern is, maar er was vroeger, en met dit vroeger ga ik zelfs terug tot de bloeitijd van de Egyptenaren (3000 jaar voor Chr.) wel degelijk een verbindingsdienst, al was die heel anders georganiseerd.

Er zijn meer wapenen, waarvan men zegt, dat ze vroeger niet bestonden. Vraag eens aan een Huzaar van Boerel, hoelang pantserwagens en tanks bestaan. Als hij het weet, zul je horen dat in 1916 de eerste tanks op het slagveld

verscheen. Toch bestonden er enige honderden jaren voor onze jaartelling complete tankafdelingen, die dezelfde taak hadden als tegenwoordig. Ze waren natuurlijk wel een beetje anders dan nu, maar voor die tijd minstens even gevaarlijk. Een geschiedschrijver uit de Griekse tijd vertelt ons over een veldslag, die Alexander de Grote tegen de Voor-Indische Koning Poros voerde, het volgende: „Reusachtige, grauwbrouine monsters met terens, volgepropt met gewapenden, op hun rug. Ze leken machtige forten, opgerezen uit de grond om Alexander te verpletteren. Roerloos stonden ze, slechts af en toe klapperend met hun oren. Het waren er tweehonderd, maar het schenen er veel, veel meer. De tussenruimte van olifant tot olifant was 30 meter, en in deze gapingen stond het voetvolk van Poros. Op de flanken de ruitrij van driehonderd strijdwagens. Het geheel zag eruit als een muur met terens en bastions..... Op dat ogenblik gaf Poros, hoog gezeten op zijn eigen krijgsolifant, een teken. De muur kwam in beweging. Langzaam, met ontembare kracht, schoof hij voort over de vlakke. Regelmatig gingen de zuilvormige poten op en neer. Een rilling doorhuiverde de Macedoniërs”. Neem nu eens in plaats van olifanten zware tanks, voor de strijdwagens lichte tanks en voor de ruitrij verkeningsauto's. Ze hadden hetzelfde doel. En wie zou meer beangst zijn geweest, de mof, die in 1916 de eerste Engelse tanks zag aandenderen, of de Macedonische soldaat, die in 330 voor Chr. zonder piats en zonder p.a.g., alleen maar gewapend met zwaard en speer, een complete muur van wat voor hem tanks en pantserwagens waren, op zich zag afkomen.

Niet alleen heeft dus het tankwapen een, zij 't enigszins gezochte, oude traditie; artillerie, (katapulten, steenslingers) pioniers (bruggebouwers van de Romeinen) en ook de verbindingsdienst vinden we door oude Griekse en Romeinse geschiedschrijvers beschreven. Hoe werkte dat „Korps Verbindings-

troepen" toen? Laten we het eens vergelijken met wat we nu hebben:

Ons belangrijkste middel om berichten te verzenden is de radio, waarbij we op een hoge frequentie een hoorbare frequentie zetten en zo de lucht inzenden. Het ontvangende station vangt die trillingen op en produceert een hoorbaar signaal. Laat nu eens die hoge frequentie weg en stuur een soort morse met een lage frequentie, versterkt door middel van een klankkast, de aether in, en je hebt een draadloze morse-verbinding, waarbij het menselijk oor als ontvanger dienst doet. Deze methode wordt ook nu nog door vele negerstammen gebruikt. Een tamelijk snel (max. $\pm$ 1000 k.m./uur) en betrouwbaar middel, met zelfs een veel groter bereik dan onze moderne 38 set.

Een tweede middel in onze tijd is de motorordonnans. Neem in plaats van de motor een paard, zet er een goed ruiters op en zorg, dat langs de hele route op bepaalde afstanden een vers paard gereed staat. (B.O.S. stations). De Romeinen hadden hierdoor een uitstekende verbinding vanuit Rome naar alle delen van hun uitgestrekt Rijk. Lichtseinen waren ook in gebruik. Toen de Grieken een belangrijke overwinning behaald hadden op de Perzen (enige honderden jaren

voor Chr.) was het bericht in zeer korte tijd in Athene, eenvoudig door middel van vuren, die op bergtoppen werden ontstoken. Zelfs hadden de Grieken een soort morse-systeem, waarbij gebruik werd gemaakt van een aantal fakkels, die in een bepaalde volgorde gezet, iedere letter van het alfabet weergaven.

Er bestonden voetordonnansen, die buiten hun niet te grote snelheid, slechts één bezwaar hadden. Ze liepen n.l. zo hard, dat het vaak voorkwam, dat ze, na met uiterste inspanning hun boodschap afgegeven te hebben (meestal mondeling) in elkaar zakten en stierven.

Je ziet dus, heel veel nieuws is er niet onder de zon. Er is veel meer van te vertellen, van de Romeinse pontonniers en pioniers, van de Egyptische en Babylonische strijdswagens (zeisenwagens), van de olifanten van Hannibal en van de berichtendiensten in die oude tijden, maar dit is, dunkt me, genoeg om je te overtuigen, dat de verbindingdienst weliswaar zeer modern, maar tegelijk van een eerbiedwaardige ouderdom is. Mannen, we hebben een oude traditie, het zenuwstelsel van het leger waarop hoog en laag moet kunnen rekenen, te zijn.

Houdt die traditie hoog!

W. J.

Van gramofoonplaat tot gramofoonfilm

*het ontstaan van de geluidsopname op de
filmband en de verschillende toepassingen
hiervan*

(vervolg)

Bij weergave van een dergelijke geluidsstrook was het eigengeruis erg groot, wat in hoofdzaak bleek te ontstaan door beschadigingen, krasjes, enz., vooral op het doorschijnende gedeelte. Het z.g. „Noiseless-recording” paste men toe, om dit te ondervangen. Men maakte het doorschijnende gedeelte vooral bij de zwakke passages zo smal mogelijk. Een vernuftige constructie zorgt ervoor, dat tijdens de sterke passages het doorschijnende gedeelte echter op de juiste breedte blijft. Dit wordt bereikt door 'n gedeelte van de op te nemen frequenties naar 'n aparte gelijkrichter te voeren, welke verbonden is aan een spoel, die weer invloed heeft op de bewegingen van het spiegeltje. Een dergelijk opgenomen geluidsstrook kan in alle opzichten aan zeer hoge eisen voldoen. Wanneer wij echter nu 'n aldus gemaakte opname willen gaan weergeven, moet er

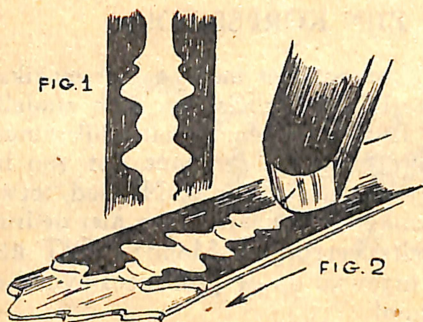
iets zijn, dat alleen reageert op het meerdere of mindere lichtvolume, dat de strook op verschillende plaatsen doorlaat.

De variaties in lichtintensiteit moeten n.l. omgezet worden in wisselspanningen. Hiervoor gebruikt men de foto-electrische cel. Voordat deze fotocel kan reageren is er natuurlijk 'n lichtbron nodig, waarvan de sterkte gevarieerd wordt door de geluidsstrook. Hiervoor gebruikt men, evenals bij de opname 'n klein smal lichtlijntje, dat door de film heep, op de cel valt. Dit lichtlijntje vindt zijn oorsprong in een klein gloeilampje met 'n rechte gloeidraad, welke met gelijkstroom wordt gevoed. Dit lampje werpt licht door een spleet en de alsdan verkregen lichtbundel wordt vervolgens d.m.v. 'n lenzenstelsel verkleind. Zulk een lenzenstelsel moet natuurlijk evenals dit bij de opname het geval is, aan hoge eisen

Eerst zag ik in onze kazerne overal kleine groepjes mannen met elkaar smoezen. En het was bijna geen doen-om er achter te komen, wat er aan het handje was. Maar de groepjes werden samenscholingen. Zelfs de officieren waren er vol van. Wat ze tegen elkaar zeiden, kon ik nauwelijks verstaan in het begin. Maar je hoorde het steeds weer, en steeds luider. Tot na drie dagen. Toen werd er een order voorgelezen en ja, dat was het. Dat had ik al drie dagen gehoord, maar nu weet ik het zeker: Vóór het volgende jaar..... En leest U de rest maar op de achterpagina.

voldoen. De snelheid, waarmede de geluidsstrook wordt voortbewogen, bedraagt ongeveer 45 cm. per sec. Dit is dezelfde snelheid als van 'n gewone grammofoonplaat, ongeveer in het midden. Dit is in het kort samengevat, behoudens kleine wijzigingen, de methode om langs geheel fotografische weg geluids-frequenties op de filmstrook vast te leggen.

In de practijk is dit echter lang zo eenvoudig niet als dit wel lijkt. Dit systeem heeft vele voordelen, doch ook grote nadelen. Als een groot nadeel noem ik de uitgebreide en technisch zeer nauwkeurige installatie, die hierbij noodzakelijk is. Men ging weer naar 'n gemakkelijker oplossing, en weldra aanschouwden weer verschillende systemen het levenslicht. Het Philips-Miller apparaat is wel het mooiste en technisch volmaakste geluidsopname- en weergave-apparaat, dat als zodanig gebruikt werd. De Ame-

rikaanse uitvinder J. A. Miller bracht dit apparaat in samenwerking met Philips naar voren. Het systeem werkt geheel als hierboven beschreven, alleen met dit verschil, dat er niet fotografisch, doch mechanisch opgenomen wordt. Het film-materiaal, dat hiervoor gebruikt wordt, bestaat uit drie lagen. De grondlaag is celluloid. Deze is bedekt met 'n heldere doorschijnende laag waarin de geluidsgroef wordt gesneden. De bovenste laag is zwart en slechts $\frac{1}{2}$ à 0,003 mm. dik en absoluut ondoorschijnend. In tegenstelling met het snijden van gewone grammofoonplaten maakt de snijbeitel geen heen en weergaande-, doch een op en neergaande beweging. Deze snijbeitel is van 'n bijzondere constructie, en heeft een zeer stompe hoek (circa 174°). Hoe dieper de beitel dus in de doorschijnende laag snijdt, hoe breder dus de uitgesneden groef wordt met een geringe diepte, zodat de bewegingen van de beitel zeer klein kunnen zijn, en toch een zuivere optekening mogelijk maken. (fig. 2)

Wanneer men op deze wijze 'n opname heeft gemaakt, is hij zonder meer voor weergave gereed. Dit geschiedt d.m.v. 'n fotocel. Hieraan is echter weer een moeilijkheid verbonden. De afgegeven spanning van de fotocel is evenredig met de uitwijkingen van de geluidsgroef, d.w.z. als b.v. bij een afwijking van 2 mm. de spanning van de fotocel 2 volt is, dan gaat dit op voor alle frequenties, dus zowel voor 50 als voor 10000 perioden.

(Wordt vervolgd).

Sergeant: „Zit je gasmasker goed, Pietersen, en kun je mij zien?”

Pietersen: „Ik kan U luchten noch zien, sergeant”

OOK ONS KORPS HEEFT ZIJN KORPSLIED!

Reeds lang zocht „de Spin” contact met mensen met muzikale knobbels en mensen met dichtelijke knobbels, om toch eindelijk voor ons korps ook een eigen lied te krijgen, en eindelijk vingen wij ook twee van deze slachtoffers! De sergeant Pot van het administratieve Bataljon maakte de muziek voor ONS lied, terwijl een korporaal, die uit bescheidenheid zijn naam liever niet gedrukt wil zien, het dichtelijke gedeelte verzorgde. Mannen, DIT lied, ONS lied zal officieel worden ingewijd op de grote feestavond op 23 October a.s. in de Dierentuin!

HET LIED VAN DE VERBINDINGSTROEPEN.

Als ons land is in nood,
De gevaren zijn groot
En de welvaart wordt belaagd,
Als de strijd om het recht
Door het zwaard wordt beslecht
En het volk om bescherming
vraagt,

Onze mannen verspreid
In een strijd
Rondom het krijgstoneel,
Waar verbinding de band,
De leidende hand,
Is voor allen evenveel:
Daar ligt Uw taak verbindings-

man,
Het is Uw zaak verbindings-

man,
Als gij berichten verzendt,
Verantwoordelijk bent
Voor het leven van Uw

kameraad.

Na de oorlog komt vree
Op het land, in de stee
Overal weer werk en kans.

Centralist en chauffeur,
Lijnman en controleur,
Tel'grafist en ordonnans,
Al dees mannen verblijd

Na een moeizame strijd
Verweg van het krijgstoneel,
Waar gezin vormt de band
En de werkende hand

Vraagt van allen evenveel:
Daar ligt Uw taak verbindings-

man

Het is Uw zaak verbindingsman
Als gij weer burgerman bent
De verantwoording kent
Van Uw plichten voor land en
gezin.

Zelfs onze kat „SPINT”

van genoeg

Ook U kunt dit een jaar lang
doen, indien U zich abonneert
OP DIT BLAD

Herfstdag

de zomer sterft een schone dood
in zachte, bonte kleuren.
een late roos staat bloeiend rood
in schaam'le tuin te geuren.

de akkers liggen eind'loos kaal
onder wisselende luchten
en vogels gaan nu allemaal
naar 't warme zuiden vluchten.

een boer ploegt voor 't nieuwe jaar,
trekt rechte, glimmend-zwarte voren
waarin de belofte ligt van vloeibaar
goud van golvend zomerkoren.

de slootkant krijgt een bruine kraag
van ruisend, stervend riet.
het ritselt bij een regenvlaag
het largo van een najaarslied.

ook de dag treurt om zijn dood
en talmt aan de stille grachten.
aan de einder schreit de hemel rood.
somber zijn de donkere nachten.

sold. w.

Spinneweb

Uit het archief van de Legerfotodienst kwamen deze opnamen te voorschijn. We vonden, dat we ze onze lezers niet mochten onthouden. Het zijn herinneringen aan een oefening.

1. Stafbesprekingen
2. Camouflage van het berichtskantoor, het hart van de Verbindingsdienst, is van groot belang
3. Het ingraven van een telefoonlijn
4. Het lassen van een lijn moet deskundig geschieden en eist dus de nodige concentratie
5. De lijnploeg in actie
6. „Hallo alle posten . . . . .”

RADIO-STILTE

Vandaag, 16 September, was ik met een klasse hoofdofficieren-leerlingen van de H.K.S. (hogere krijgsschool Red.), te gast bij de Verbindingsschool.

In de eerste plaats maakte ik kennis met een voor mij onbekend kazernecomplex en gaf mij deze kennismaking opnieuw een bewijs, hoe knap onze vooroorlogse kazernebouw was. Een mooie entree, die zelfs vrolijk aandoet, een prettig wachtgebouw, waar een 24 uur wachtdienst aangenaam doorgebracht kan worden, keurige legeringsgebouwen, ruime verbindingswegen, tuinaanleg, acht te veel om op te noemen en dus hulde aan de bouwers en een gelukwens aan de verbindingsschool, die het voorrecht verkreeg om in dit kazernement ondergebracht te worden.

De tweede kennismaking bracht ons bij het verbindingsmaterieel — voor mij nieuw, voor de leerlingen van de school dagelijkse kost. Ik zag kabels en haspels, telefoon- en telegraaf toestellen, centrales en radiotoestellen in alle soorten. Al weer te veel om op te noemen, want er zat tempo in de bezichtiging.

En tenslotte de derde kennismaking. Alle goede dingen bestaan uit drieën. Een demonstratie van het gebruik van het radiomaterieel voor verbindingen.

Vol verwachting stapte ik in de radiowagen „Cornelis”; de hoofdpst „Janus” deed prompt zijn best en wij vertrokken naar positie „Peer”. Eigenlijk een kwelling om op zo'n tropisch morgen uur in een broeikas van twee vierkante meter te spreken over peer, appel en sinaasappel, maar ook dit behoort natuurlijk tot de training van de radiotelegrafist.

Wij bereiken „Peer”; de cursist geeft ons een lesje in de voorgeschreven melding en intussen luister ik gespannen om een gesprek te horen tussen Wodans Eik en de Berk, de juffer van het woud (Eik en Berk waren schuilnamen voor andere leden van de H.K.S. Red.).

Maar zie, de hoofdpst zwijgt en blijft zwijgen; de nevenpost „Isaak” antwoordt netjes en broemt even, maar overigens bleef het bij radiostilte, ik bedoel radioveiligheid, want stilte was er in genen dele. Scheveningen gierde en joelde door het luchtruim, een Vlaamse visser vertelde jolig van zijn zoodje vis en een radiotelefoniste riep verlangend naar de „Johanna Maria” om een gelukwens over te brengen aan Pieter van zijn verloofde.

Maar „Janus” zweeg halsstarrig, „Els” mopperde en ik miste mijn frisse neus van de ziedende zee bij „Amandel”, voorheen de boulevard te Scheveningen.

Ik geloof toch, dat er radiostilte was.
Luit. Kol. v. Rh.

Actie

Rijig. Nadrukkelijk verstoort de centrale-bel de stilte. Ik zit te knikkebollen van de slaap en overweeg de kans of deze oproep mij werk zal geven of dat hij mij in de armen van Orpheus zal laten doorzoeken. Ik hoor de centralist zijn werktuigelijke handelingen doen en hem slaperig het „Hier Centrale” afkauwen. Even wat verwijderd stemgeklok in de telefoon en dan maant de centralist mij aan om naar de Div.-radiowagen te

gaan. Met het lamme gevoel, dat binnenordonnans van een B.K. toch maar loopjongen betekent, hijs ik me op en ga de duisternis in.

Even moeten mijn ogen wennen en dan strompel ik langs en over de bunkerheuvels naar de wit-blaauwe olielamp langs de weg, die voor mij is als een bakken in de woelige zee. Ik weet al precies, dat je hier moet oppassen om niet in een ventilatiegat van een bunker weg te zakken en je daar je voeten hoog op moet tillen om niet in de interne telefoonlijnen verstrikt te raken. Als ik dan de weg bereik kan ik me concentreren, op wat er rondom mij gebeurt. In de verte hoor ik geweervuur en deze activiteit

zet ik als verbindingsman automatisch om in berichten, die deze activiteit zullen melden, en ik zucht.

Daar doemt, vaag afgetekend tegen de nachtlucht, de radiowagen op. En dan volgt weer de nachtmerrie voor de telegrafist, want terwijl ik de deur open maak, gaat het licht uit, en natuurlijk zit hij juist een bericht op te nemen. Een geërgerde uitroep van hem doet mij haastig de deur dichtklappen en het licht brandt weer. Als een personeels-chef, die een nieuw binnentredend sollicitant imponeert door hem te laten wachten, werkt ook de telegrafist rustig door. Ook ik wacht gelaten, totdat hij kalm zijn koptelefoon zal afzetten, zijn logboek zal invullen en dan, als terugkerende vanuit de wereld der aether, mij berichten zal overhandigen.

Als ik hem daar zo zie zitten, is hij de rustige man, die ietwat hooghartig neerziet op het woelig gedoe van het brigade-hoofdkwartier en met vaste hand de berichten uit de aether naar zich toe trekt.

Een laatste uitzending doet de omvormer aanzoemen en dan krijg ik de berichten en met een blik van „Stoor mij niet langer” kan ik vertrekken. Ik haast mij terug naar de B.K.-bunker waar de klerk meteen op mijn zending aanvalt. Rust is mij echter niet vergund want de Brig. Commandant heeft mij ontboden. En dan zoek ik weer mijn weg om af te dalen in de Staf-bunker. Met een „Ah, ben je er eindelijk” kijkt hij mij over zijn zwaar-gehoorde bril aan en duwt mij wat berichten in de hand en maant als gewoonlijk tot spoed aan. Hij kijkt zorgelijk en ik vermoed dat het rumoer aan het front niet altijd een zegekreet voor onze kant is en dat de berichten over het verloop van de actie zijn voorhoofd doen fronsen. Als ik terugloop, zie ik duidelijk dat deze eenzaam werkende man met zijn staf heel wat verantwoordelijkheid draagt en het is prettig te weten, dat de Verbindingsdienst hem in staat stelt om alles te overzien. Door ons onderdeel wordt hij nu in staat gesteld om de teugels in handen te houden en snel de juiste bevelen te geven.

Deze overweging stelt plotseling mijn functie als loopjongen in een ander licht.

Ik zie duidelijk de schakel, die wij allen vormen van hoog tot laag n.l. om onze eigen mannen daar in de vuurlinie te behoeden voor fouten, die hun noodlottig zouden kunnen zijn. Ineens vind ik het niet vervelend, dat die bemoeial van een verbindings-officier, die ik bij het binnentreden van het B.K. aan het controleren zie, er nu al weér is. Ook hij verlangt slechts het goede functioneren van ons onderdeel.

De controleur staat zeer voorkomend uitleg te geven van een vertraging zonder bepaald iemand te beschuldigen. Hij moet wel zeer diplomatisch zijn om alle klippen te omzeilen, en als ik dan met de vrucht van het klerkenwerk heenga, kijkt hij weer tevreden.

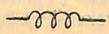
De telegrafist van de hoofdpst van het bataljons-net, die nu mijn lijdend voorwerp is, is blijkbaar blij weer wat de aether in te kunnen schetteren. Hij gaat tenminste gemakkelijk zitten, bekijkt de berichten eens en grijpt vergenoegd naar zijn microfoon. Als ik wegga, galmt mij het bekende „Hallo alle posten.....” na. Ineens motorgeronk op de weg voor mij en een motorordonnans luidt een autocolonne in. Zwaarig berijdt hij zijn motor en achter hem volgt een lange rij drietonnens. De A.A.T. zit ook niet stil.

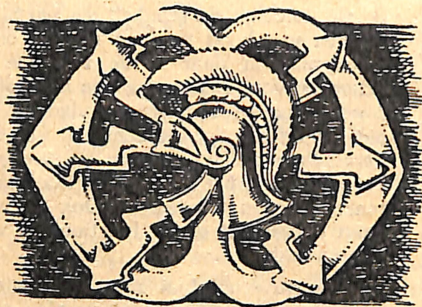
In het B.K. is het gezellig druk door het getik van de geheim-telegraaf-toestellen en het bellen van de centrale en bovendien maakt de controleur het spul gereed voor aflossing.

Het wordt tijd..... en ook tijd om U te vertellen, dat het slechts een oefening was van de verbindingstroepen en het verwijderd krijgsumoer veroorzaakt werd door de Stormschool Bloemendaal, die juist op nachtoefening was.

En toch, velen van U zullen dit eens als werkelijkheid meemaken.

ARPAT.

DE GESCHIEDENIS VAN ONS WAPEN (vervolg)

Toen ons land in 1813 zijn onafhankelijkheid terugkreeg, werd ingevolge Koninklijk Besluit van 9 Januari 1814 het „Bataillon Pontonniers, Sappeurs en Mineurs” opgericht. Oorspronkelijk was dit bataljon tamelijk klein. Het telde namelijk slechts een compagnie Pontonniers, een compagnie Sappeurs en een compagnie Mineurs, maar al spoedig werden de twee laatstgenoemde elk met een compagnie uitgebreid. Later, in 1821, gingen de pontonniers naar de artillerie over. Bij Napoleons terugkeer waren de Mineurs te Maastricht werkzaam, terwijl de Sappeurs bij Waterloo, Quesnay en Valenciennes vele diensten bewezen, waardoor zij recht kregen op de vermelding in hun vaandel „Veldtocht 1815”.

In 1828 volgde een grote uitbreiding. Het „Korps Mineurs en Sappeurs” werd gevormd, dat volgens de plannen zou bestaan uit 3 Bataljons, elk van 4 compagnieën. Tengevolge van de Belgische opstand werden er echter maar twee Bataljons gevormd.

In de strijd, welke na de opstand van de Belgen volgde, hebben de mineurs zich zeer goed onderscheiden; vooral bij de verdediging van de Citadel van Antwerpen tegen een Frans leger dat de Belgen te hulp was gekomen (18 November—23 December 1832). In het vaandel kwamen nu de vermeldingen „Krijgsverrichtingen in 1830 en 1831” en „Citadel van Antwerpen 1832”.

Toen deze oorlog ten einde was, moest (zoals dat wel meer voorkomt! Red.) op het leger worden bezuinigd. Het Korps werd teruggebracht tot een sterkte van een bataljon Mineurs en Sappeurs dat heeft voortbestaan tot 1881 met een afwisselend aantal compagnieën. Na een reeks volgende bezuinigingen werd het aantal compagnieën, dat oorspronkelijk 6 bedroeg, teruggebracht tot 4 en later nogmaals verminderd tot 3.

Inmiddels werden door het Korps ook Spoorarbeid, telefoon- en telegraafdiensten verricht (omstreeks 1860) waarvoor speciale compagnieën werden opgericht, waardoor dus weer een uitbreiding volgde. Goed beschouwd werd dus in deze tijd de kiem gelegd voor ons wapen.

Op 1 Mei 1873 werd het Bataljon, dat reeds in verschillende plaatsen gelegerd was geweest, naar Utrecht overgeplaatst, alwaar het tot 1940 onafgebroken in garnizoen is gebleven.

In 1881 kwam het tot een naamsverandering en ging de oude naam Mineurs verloren. Het Bataljon kreeg de naam van „Korps Genietroepen”. Weldra werd er weer uitgebreid en het aantal compagnieën bedroeg eerst 8, later 9 en ten slotte 10.

In 1903 bleek het noodzakelijk, weer tot wijziging over te gaan en werd het Korps der „Regiment Genietroepen”, waarin de pioniers (de vroegere Mineurs en Sappeurs) in één Bataljon en de telegraaf- en spoorwegtroepen in een tweede Bataljon werden opgenomen.

(Wordt vervolgd).

Vrij bewerkt naar: kort overzicht van de Geschiedenis van het Regt. Genietroepen.

INGEZONDEN MEDEDELING

Cursus Examen Candidaat-Inspecteur van Politie

Repetitiécursus

Lessen in politie-administratie

J. VAN DEN BRINK, Adm. b. d.
Politie-Hengelosestr. 295 Enschede

VAN DE HOOFDPOST.

Naar een beter contact met onze jongens in Indië!!

..... hier is een uitzending, speciaal bestemd voor de verbindingdiensten in Indië, verzorgd door leden van de School Verbindingstroepen in den Haag .....

Mannen, het klinkt misschien wat ongelooftwaardig, maar tóch is het waar, dat de Stem van de Spin onlangs in Indië door de aether klonk! De Spin is nu eenmaal een modern blad, dat door pittige kerels wordt verzorgd (ze behoren nu eenmaal tot de *verbindingstroepen* en dat zegt alles!) en dank zij een even pittige organisatie, de NIWIN, werden wij in staat gesteld, om via een gramfoonopname tot onze kameraden in Indië over ONZE SPIN te spreken en te proberen ook hen in ons web te vangen!

Ge ziet dus, er wordt inderdaad *gewerkt* aan ons blad door onze staf van werkers, maar een Spin is nu eenmaal een gulzig dier en onze SPIN maakt hierop geen uitzondering!

Maar pas als *ge allen* medewerkt, zal DE SPIN zich ten volle kunnen ontplooiën. Er is nog een massa werk aan de winkel! Zend ons eens een opstel of een brief over iets dat je meemaakte (jongens in Indië, laat eens iets van je horen!). Dit behoeft helemaal geen meesterwerk te zijn. Als je de pen niet al te goed hanteert, behoef je je daarvoor heus niet te schamen! Jouw bekwaamheden liggen wellicht op ander gebied en zijn zeker even belangrijk! Wij hebben hier enige „vakmensen” die van je opstel of brief beslist wel iets aardigs weten te maken.

Pas wanneer we allen op deze wijze medewerken, van

KOLONEL TOT SOLDAAT

(een Generaal is de Verbindsdienst nog niet rijk, anders zou deze zeer zeker net zo goed in het appèl betrokken worden!) dan kunnen wij onze doelstellingen in ons *aller belang* verwezenlijken! Zullen we die doelstellingen nogmaals herhalen?

1. Contactblad tussen onze jongens in Holland en in Indië.
2. Ontspanningsblad.
3. Vakblad!

WIJ REKENEN DUS OP ALLER MEDEWERKING!!

DIRECTIE.

1. Onze „radio-propagandisten” voor de microfoon!

2. De medewerkers, die voor de geluidseffecten zorgden; links een toongenerator voor morsesemalen en daarnaast een aantal van onze medewerkers (je ziet, alle rangen!) welke de jongens in Indië herinnerden aan de „parades, die zij in den Haag wel eens beu werden”. De beruchte ratel van de sergeant van de week werkte ook mee, doch is helaas op de foto niet te zien.

WIST U,

dat er onlangs is opgericht de A.N.R. B., zijnde de Algemene Nederlandse Requestranten Bond,

dat als lid alleen dié militairen kunnen toetreden die minstens drie requesten op hun naam hebben staan.

dat deze Bond zich o.m. ten doel stelt de militaire hiërarchieke weg opnieuw te bestraten?

DE CULTUURMENS

en lichaams oefeningen

Alvorens ik U iets over het bovenstaande onderwerp ga vertellen, moet ik U eerst uiteen zetten, welke plaats de lichaams oefeningen innamen bij de natuurvolken, om zo aan de hand van de geschiedenis te kunnen bepalen het verband, dat er moet zijn tussen de cultuurmens en lichaams oefeningen.

Reeds in de oudheid beoefenden de primitieve natuurvolken allerlei vormen van lichaams oefeningen. Zij deden dit in hoofdzaak onopzettelijk, daar dit nodig was in de strijd om het bestaan. De primitief voorzag in zijn onderhoud door jagen en vissen. Dit was toen niet eenvoudig en vol gevaren. Het vereiste dan ook een sterk, gezond en behendig lichaam. Van alle kanten bedreigden hem gevaren: van de natuurelementen, van de wilde dieren, maar vooral ook van de kant van zijn vijanden. Hij moest deze strijd voeren met houten, stenen en nog later met ijzeren wapenen. Het was een strijd van man tegen man en het is duidelijk, dat zij, die de sterkste en behendigste body's bezaten, de strijd wonnen.

Tenslotte beoefende de primitief ook lichaams oefeningen in verband met zijn Godsdienst en wel in de vorm van „Dans". Helaas zien we in de dans van de huidige cultuurmens de ritus der primitieven weer te voorschijn komen (jitterbugging).

Wanneer we nu de geschiedenis in vogelvlucht doorgaan, dan zien we, dat met het voortschrijden der cultuur de onopzettelijke beoefening der lichaams oefeningen hoe langer hoe meer verdrongen wordt door de opzettelijke.

Bij de Grieken zien we allerlei vormen van lichaams oefeningen, die we thans ook nog kennen als b.v. de Griekse vijfkamp, die toen bestond uit: lopen, springen, discus- en speerwerpen en worstelen. Ook de Olympische spelen zijn in die tijd ontstaan. De Grieken hadden met hun lichaams oefeningen een ideëel doel, n.l. de ontwikkeling tot een „harmonisch

mens". De Romeinen beoogden met hun lichaams oefeningen meer het militaire leven.

Zowel in de Griekse als in de Romeinse cultuur zien we een tijdperk van opkomst, bloei en verval, hetwelk zijn weerklink vindt in de lichaams oefeningen. In de bloeitijd zijn de Olympische spelen der Grieken godsdienstig en nationaal en hebben een ideëel doel. In het tijdperk van verval gaat het nationale en godsdienstige eruit en de eer van „overwinnaar" te zijn met als hoogste beloning een lauwerkrans wordt vervangen door geld. De beroepsmensen komen op en daarmee de specialisten; de grondslag voor de eenzijdigheid is gelegd. De ruwheid en het belust zijn op sensatie der Romeinen doet de rest. Men schreeuwt om „panis et circenses" (brood en spelen).

De geschiedenis herhaalt zich. Ook in onze 20e eeuw zien we bij de beoefening van de sport het geld een voorname rol spelen en ontstaan er zelfs in één tak van sport, b.v. de atletiek, specialisten, die alleen 100 meter kunnen hardlopen in een reuze tijd, doch die op andere nummers weinig of niets presteren. Voetballers, die alleen maar linksbuiten kunnen spelen, etc.

Deze voorbeelden van sportontarring en verdwazing zijn nog met vele andere aan te vullen.

Gedurende de Middeleeuwen horen we van het beoefenen der lichaams oefeningen weinig. Slechts de ridders hebben hun tournooien, paardrijden, boogschieten en jagen, doch het gewone volk blijft hiervan verstoken.

En dan maken we een grote sprong via de Renaissance, waarin we zien, dat paedagogen als John Locke, Roussau en Pestalozzi weer gaan wijzen op de betekenis van de lichaams oefeningen voor de mens en vooral voor de arbeiders, naar de nieuwere tijd, waarin de machine zijn intrede doet. Nu breekt een tijdperk aan, waarin de eisen, die aan het menselijk lichaam gesteld worden, hoe

langer hoe minder worden. De eenzijdigheid in de arbeid komt hoe langer hoe meer te voorschijn en de geestelijke belasting en de nerveuze spanningen nemen hand over hand toe. Bovendien veroorzaakt de toename van het „Comfort”, waarin de huidige mens zich kan koesteren, een verwekelijking en een afname van het weerstandsvermogen tegen schadelijke invloeden.

En zo zien we dan bij de voortgaande mechanisatie en de ontwikkeling der cultuur een disharmonie ontstaan, waarbij enerzijds de eisen, die het dagelijkse leven aan de fysieke krachten van de mens stelt, minder worden en anderzijds de geestelijke belasting en zenuwfunctie geweldig worden opgevoerd.

Daar er echter een biologische levenswet is, die zegt, dat „alleen functie het orgaan vormt”, moet het duidelijk zijn, dat, wil de lichamelijke gesteldheid van de mens onder de huidige cultuuromstandigheden niet hard achteruit gaan, het noodzakelijk is, dat als tegenwicht voor deze ontarding iets gesteld wordt, dat de lichaamskracht en vaardigheid, het uithoudingsvermogen en de gezondheid bevordert. Een van de belangrijkste middelen hiervoor is: het regelmatig beoefenen van systematische lichaams oefeningen en spelen onder deskundige leiding.

Het is nodig, dat we ons lichaam harden tegen temperatuurswisselingen, zodat we niet bij iedere weersverandering lopen te niezen en te proesten en in gevaar verkeren om met allerlei ziekmakende bacteriën (t.b.c. etc.) besmet te worden.

Het mag niet zo zijn, dat, als we een paar honderd meter moeten sprinten om een tram, die op het punt van weggrijden staat, te halen, we een halve dag van de kook zijn en nodig hebben om weer op stoom te komen.

Dan doet het er niet toe, tenminste als we volwassen zijn, welke tak van lichaams oefeningen we beoefenen. De één zal zich meer aangetrokken voelen tot zwemmen, een ander tot wandelen en een derde tot tennissen. Als het maar

lichaams oefeningen zijn, die een flinke dosis inspanning van ons vragen. Dus b.v. niet de motorsport of de kaartsport enz., die op zichzelf heel of matig goed zijn en ons de ook noodzakelijke geestelijke ontspanning kunnen bezorgen, doch die voor de verhoging van de fysieke kracht niet van belang zijn. De hoofdzaak is, dat we onze lichamelijke functies trainen en op peil houden.

En dan gaat het in de eerste plaats ook niet om het leveren van topprestaties. Deze mogen uit propagandistisch oogpunt voor de een of andere tak van sport van betekenis zijn, voor de deelnemer zijn ze dat zeker niet. (Hoogstens kan hij door zijn bewonderaars als „zetbaas” in een café „De Sport” worden geholpen, waar de „SPORT” van de week onder het genot van een kaartspelletje en een paar borrels wordt besproken).

Een body te bezitten, die gezond is, die tegen een stootje kan en waarvan een behoorlijke inspanning kan gevraagd worden, is van onschatbare waarde voor de mens, de militair en voor ons volk.

Overschatting van fysieke prestaties en kracht is uit den boze en heeft geen waarde. We moeten weer terug naar het ideaal der Grieken: „De Harmonische Mens”.

De Off. Lich. Opv.
R. v. d. MEULEN.

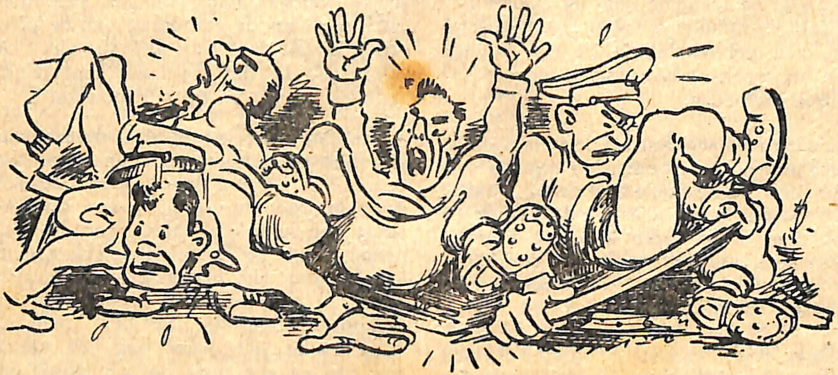
Soldaat Jansen: „Wat is de koffie vandaag goed”.

Soldaat Pietersen: Welnee het is thee”.

Kapt. na keuring: „En jongens, hoe vinden jullie de bouillon?”

Soldaten-discipline

Aan het begin van de verkeersweg Den Haag—Utrecht staan als altijd veel lifters. Waarönder twee burgermeisjes. Het leger lifters zwaait met duimen, tot dat plots geknars van remmen weerklinkt. Een grote militaire wagen stopt. De stormloop begint, geduw, gewring, gehijs. Zullen wij ook?? Ja, natuurlijk. Hijns! Salamanders, wat zijn die auto's hoog.

Ziezo, ongezien zigen we neer. Niemand zegt, dat we niet mogen. Enkele burgers staren ons na en denken natuurlijk: „Foei, twee meisjes tussen zoveel militairen”. We rijden op naar Utrecht. Tegenover ons zitten drie „Hoge Pieten” op een houten bank. Aan onze kant de lagere rangen.

Maar de weg verthoont nog veel resten van oorlogshandelingen, namelijk gedichte schietgaten. Elk moment, knal, je hart zinkt in je schoenen en stijgt vervolgens met een 100 K.M. vaartje tot in je hersenpan. Even rust. Bangggg, drie, vier, vijf malen dan..... bengsss, krrrak. Tot verbazing van de soldaten liggen de Luitenant, Sergeant-Majoor en Sergeant met hun zitvlakken op de ijze-

ren bodem van de auto te zwemmen. Naast hen steken de splinters op van de gewezen bank. Een grimmige trek verschijnt op hun gezicht. Wij staren eerst verwonderd naar de stramme gezichten links en rechts van ons. Durft er niemand om dit zotte geval te lachen? Pijnlijk over hun bezerde plek wrijvend kruipen de slachtoffers overeind.

Maar dan breekt de spanning, we barsten in lachen uit (kunnen wij ons veroorloven). Weer verbaasde gezichten. Hoe durven die burgers te lachen!!

De „Hoge Pieten” zijn beduusd. Na zo'n flater uitgelachen te worden is top-punt van ellende. Doch waarom geen humor? De zon breekt (figuurlijk) door en de legermacht grinnikt als de bekende boer, die kiespijn heeft.

Is de discipline al zó ver doorgevoerd, dat je met verlof zijnde niet even mag grijzen om ander mans ongeluk?

Doet U het niet, een ander doet het U!

TWEE SPIN-LEZERESSEN.

Symptomen

Vele zijn de gevaren, die de mensheid omringen en de wereld beschaduen. Wij weten van atoomenergie en Veiligheidsraad, van economische crisis en U.N.R.R.A., van diplomatieke spanningen en conferenties, maar zijn wij ons ervan bewust, dat matheid, lusteloosheid en het alleen-oog-hebben voor de al-of-niet alledaagse zorgen van het leven ons dreigen in te sluiten? Waar blijft ons vroeger arsenaal aan ideeën en idealen? Het is b.v. een schril feit, dat de redactie van onze krant herhaaldelijk om copy moet vragen..... De lezer leze en ..... neme het ter harte.

„Voor een lijn, die langer of korter is dan een 600 ohm impedantielij, is de brug niet geheel in evenwicht, zodat...”

Oh, wat gaat het moeilijk vanavond! Zuchtend, met de handen onder het moede hoofd, waarop de haren als welgestelde reuzenvarens uitgebreid overeind staan, zitten wij aan onze wankel werktafel.

Sjongejonge, gisteravond op die fuif, dat was wat anders..... Potverdikkie? Da's waar ook, die lui van de krant! Als een bliksemflits komt de gedachte, dat we nog een belofte gestand moeten doen, ons afgebeeld brein binnenflitsen.

Adieu dan, techniek! Tabé gelijkrichters en piekspanningen, relais en valklepjes, condensatoren en smoorspoelen! Wij groeten U en gaan ons laven aan de bruisende bron der onvergankelijke fantasie. Aaaaaaah.....

„Goeiendag”.

Wij schieten, opgeschrikt uit onze mierzoete mijmeringen, bijna onder onze tafel.

„Ja, ook zo iets”, klinkt onze wedergroet. De lezer begripe, dat wij ons nog niet geheel hersteld hebben.

„Filippus Fantoom”.

„Criscrassimus Ragfijn, hoe maakt U het? Neemt U plaats”.

Wij zeggen het automatisch, nog min of meer gefascineerd door deze fantastische verschijning en die vreemde, niet

thuis te brengen tongval. Hij zou een van die hyper-moderne, jassen-met-slipjes dragende jongelieden kunnen zijn, gelijk men die wel aantreft des zomers in openluchtbaden (maar dan in driehoekvormig zwemcostuum), des winters op de dansvloeren, waar swing, jitterbug en andere soortgelijke heupzwaai-toeren geduld worden. Een weelderig gefriseerde, gitzwarte haardos, die met een — zo heet het in de kapsalontechniek — „rol naar buiten” achter in de nek eindigt. Zware heiboenderachtige wenkbrauwen, diepliggende, donkere kijkers, die — naar ons voorkomt — scherp kunnen waarnemen, het ene moment alles in onze kamer schijnen te willen registreren, het andere vervloeiën en staren in een ontastbare leegte. Een welgevormd gelaat, een goed geproportioneerde figuur heeft deze nog jeugdige uitziende man.

„Ik zal U de reden van mijn bezoek trachten uit te leggen, meneer Ragfijn”.

Klinkt bescheiden: meneer, trachten.

„Hoe komt U in vredesnaam hier binnen?”

Hij glimlacht beminnelijk, ietwat kwaajongensachtig:

„Peuleschil, meneer. Zelfs een Alarminstallatie zou een Fantoom niet buiten Uw, buiten geen enkele deur, kunnen houden. Het is maar goed, dat er tot nog toe uit het Fantomen-geslacht geen één kwaadaardig lid is voortgekomen. Zelfs een Lombroso, Gill of Holmes zouden hem niet vangen.....

Maar terzake, meneer. In Fictia, waar ik geboren en getogen ben, gaat 't mis. Tot nu toe hadden wij een coalitie-regering van Idealisten en Realisten, maar de laatsten hebben de steun gekregen van rauwe, niets-ontziende individuen, die zich de Quadraat-Realisten noemen. Zij zijn over onze grenzen getrokken en winnen weliswaar langzaam terrein, maar hebben toch al een behoorlijke invloed. In samenwerking met de Realisten stellen zij, overal waar zij komen, direct een eigen bestuur in, waarbij het eerste punt van hun urgentieprogram is: „Uitbanning van de Fantasie, die de menselijke geest vergiftigt en de mensheid ten verderve voert.” Zij waarschuwen de mensheid met klem, niet fantaserend en juichend de afgrond in te stormen. Zij be-

	1	2	3	4		5	6	7		8	9	10	11		12
12		13	14			15				16					17
18	19		20		21		22		23		24			25	
25		26		27			28		29		30				
31			32		33		34		35			36			
37			38		39				40						
41			42		43		44		45				46		
		47		48		49			50				51		
	52				53				54				55		
56		57					58		59		60				61
62	63		64						65			66			67
68		69					70		71				73		
74		75					76		77						
78		79							80		81		82		
83			84		85		86				87				
88			89		90		91				92		93		94
			95								97				

noemen ministeriën van „Ontgoocheling en Desillusie”, van „Verharding” en van „Uitroeiing van Kunstenaars”. Sympathiserende fantasten worden in de kraag gepakt en geconcentreerd in kampen, waar zij een heropvoeding onder de leuze: „Van Fantasie naar Wezen” ontvangen. Nog meer van dergelijke nonsens propageren zij, waarmee ik U echter niet langer zal vervelen. Mijn bedoeling is door middel van fantasie, werkelijkheidszin en schrift de lezers van „de Spin” op te wekken tot een kruistocht tegen dit bolwerk van brute kracht. Deze tocht is een internationaal periodiek en dus bij uitstek hiervoor geschikt. Toe, meneer, probeer een plaatsje voor mij te laten inruimen”.

Er ligt gespannen verwachting in die blik.....

Waarde lezers! Een appèl, een beroep op U allen, wordt hier gedaan. Beseft, dat, wanneer Fictia zal zijn gevallen onder de mokerslagen van die roerloze, onheil en vandalisme zaaiende horden, zij niet zullen afremmen bij het ontwaren van 's lands grenzen. Ook onze cultuur, kunst, muziek, toneel en dans zullen bedreigd worden met de ondergang. Datgene, wat wij, naast zin voor het ware, aan fantasie bezitten, zal zijn plaats moeten afstaan aan dit radicale, barbaarse realisme. Hoe graag zou ik met onze vriend Fantoom willen samenwerken en de mensheid willen wijzen op het ge-

PUZZLE-RUBRIEK

Horizontaal:

- 1: appelwijn
- 5: vlaktemaat
- 8: bekende figuur in het leger
- 13: vloerbekleding
- 14: dweeppiek Eng. patriot
- 16: vrees, ontzag (Eng.)
- 18: vervoersbedrijf
- 20: kleurling
- 22: gebergte in Rusland
- 24: lidwoord
- 25: koudbloedig dier
- 27: boom
- 29: venstergaas
- 30: leeg
- 31: vrucht uit Z. Europa
- 33: pan met steel
- 36: groenten
- 37: Moh. bewoner van Lombok
- 39: volk
- 40: plaats in Egypte
- 41: twee klinkers
- 42: stoot
- 44: huid, vlies
- 45: lust, trek
- 46: voorbehoud van naam (Lat. afk.)
- 48: dol
- 50: vod
- 52: schimmel op bedorven azijn
- 53: scheepsvloer
- 54: zot
- 55: gebouw in Amsterdam
- 57: metaal
- 59: gat in het ijs
- 62: spil
- 64: mogelijkheid
- 65: deel van een fiets
- 67: zangnoot
- 68: leuning

- 70: prul
  - 72: Turkse hoofdtooi (laatste letter vervalt.)
  - 74: rede
  - 75: rubber, schildpad
  - 77: plaats in Zweden
  - 78: aandrift
  - 79: lidwoord (Fr.)
  - 80: twee klinkers
  - 82: werktuig tot het doen rijzen van water
  - 83: oor (Eng.)
  - 84: snaarinstrument
  - 85: slaapziekte
  - 87: afgemat
  - 89: vrijbrief
  - 90: bekend type inrichting
  - 92: plaats in Brabant
  - 94: deel van Europa
  - 95: mnl. schaap
  - 96: plaats in Arabië
  - 97: muzieknoot F met kruis
- Verticaal:**
- 2: ter nagedachtenis (Lat. afk.)
  - 3: waterkering
  - 4: map, doos
  - 5: rijtoer
  - 6: voorvoegsel
  - 7: ik (Lat.)
  - 9: twee
  - 10: uil (Eng.)
  - 11: uitroep
  - 12: inval
  - 14: één der as-mogendheden
  - 5: uil
  - 7: Sabijnse godin v. d. oorlog
  - 9: gebergte in Arabië
  - 11: water doorlatende
  - 13: rond
  - 4: plaats in Utrecht

- 26: vogel
- 28: roofdier
- 30: gedeelte v. e. zeemannsroep
- 32: vocht
- 34: nat
- 35: huuvering
- 36: omhulsel der graanvruchten
- 38: bakje
- 40: beker als wedstrijdprijs
- 43: grens
- 45: gereed, vlug
- 47: aanw. vnw.d.
- 49: spiets, harpoen
- 50: tennis in open lucht
- 51: Schotse rivier
- 56: stormgodinnen
- 57: gevechtswagen
- 58: genre
- 60: nauwelijks (Duits)
- 61: kleur uit de heraldiek
- 63: tijgerkat
- 64: spleet
- 66: slag, stoot
- 67: geld, rijkdom, uitgebeeld in een pers.
- 69: theorie
- 70: zangnoot
- 71: zangnoot
- 73: bloem
- 75: naam van een dienstbode
- 76: meisesnaam
- 79: iris, dodde
- 81: org. der ver. volkeren
- 84: schaap
- 84a: meisesnaam
- 85: opperlijn van een dak
- 86: antennegebouw v. d. radio
- 89: familielid
- 91: godsdienst
- 93: zangnoot

vaar van het honderdprocentige realisme!

Eilaas, ik ben geen redenaar en mij ontbreekt de gave, welke hem door Mamma Natuur in zo ruime mate is toebedeeld: de kunst om beliepelijk proza te produceren. Mijn steun heeft hij en ik zal zijn artikelen aan de heren van de redactie voorleggen, die — ik twijfel er niet aan — zullen medewerken. Wij, Filippus en ik, hebben een afspraak gemaakt. Van tijd tot tijd komt hij mij opzoeken en mij verhalen van de afschuwelijke strijd, die daarginds gevoerd wordt. En hij zal mij zijn, voor onze krant bestemde, artikelen dicteren. Artikelen, die de lezer erop zullen wijzen, dat wij het zonder een dosis fantasie, zonder het stellen van idealen, zonder het vormen van ideeën niet afkunnen. Zij zullen hem een beeld geven van streken, steden, dorpen, waar een zuiver

realisme zijn stempel drukt op maatschappij en individu.

Nog luiden hier — hoewel zacht — de vredige klokken der Fantasie, maar Filippus Fantoom heft waarschuwend de vinger.....

CRISCRASSIMUS RAGFIJN.

JONGEREN uit

Palestina, Tjechoslovakije, Dene-marken, Zweden, Amerika, Tahiti en Nigeria verzoeken contact met

NEDERLAND

Inlichtingen bij:

**NEERLANDS CORRESPONDENTIE
CENTRUM postbus 37, Zutphen**

Copyright Hoofdredactie „De Spin”. Overname — ook met bronvermelding — is slechts toegestaan na schriftelijke goedkeuring.

HET SPINNEWEB MOET GROTER WORDEN

Dat is ons speciaal doel in de komende maanden.

Elke dag komen er nieuwe draden bij:

Militairen abonneren zich.

Zij geven hun vrienden in Indië een gratis abonnement.

Ouders abonneren hun zonen in Indië.

Wij gaan het tempo versnellen. Het web moet op 31 December twee maal zo groot zijn als het nu is. Dan wordt de spin een SPIN!

Hoe doen we dat?

Er zijn enkele mensen, die elke maand 10 à 15 nummers verkopen, en dan later met ons afrekenen. Zulke lui moeten we meer hebben.

Dit is alleen bestemd voor Nederland. Wanneer we 50 van deze correspondenten hebben zijn we tevreden.

Wie helpt ons hiermee? Ons adres is bekend.

De dikste draden van ons web worden gemaakt door de abonneementen.

Daarom schrijven we hierbij uit: een

PRIJSVRAAG

Wie vóór 31 December 1947 het grootste aantal abonneementen voor ons heeft gewonnen ontvangt als prijs:

Een gratis Vliegtocht met een lucht taxi

Dit laatste op een datum naar verkiezing van de gelukkige.

Ons motto is:

Voor het volgend jaar

is het SPINNEWEB klaar

Vergeet niet om dit motto steeds links bovenaan op de enveloppe te schrijven. Dus, nu allemaal aan de slag

SPIN	SPIN	SPIN	SPIN
16 Oct. '46	5 Jan. '47	1 Oct. '47	31 December '47

HIERLANGS AFKNIPPEN

Ondergetekende geeft hierbij op als abonné van „de SPIN”

Naam _____

Adres _____ Militair adres _____

Het abonnementsgeld (f 3.-) wordt gestort op girorekening 441140